

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEJ I MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
„BIBLIOTEKI POD ATLANTAMI”
W WAŁBRZYCHU

2011 R.

WSTĘP	3
SPRAWY KADROWE, SOCJALNE	
I ORGANIZACYJNO-ADMINISTRACYJNE	4
GROMADZENIE I OPRACOWANIE ZBIORÓW	5
KONTROLA KSIĘGOZBIORU	8
UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW	10
DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-BIBLIOGRAFICZNA	12
DZIAŁALNOŚĆ INSTRUKCYJNO-METODYCZNA	12
POPULARYZACJA KSIĄŻKI, BIBLIOTEKI I CZYTELNICTWA	13
„CZYTAMY, BY ODKRYĆ KIM JESTEŚMY”	15
„ZASŁUCHAJ SIĘ W KSIĄŻCE” EDYCJA III.	16
„WAŁBRZYCH WIELOKULTUROWY”	17
SPOTKANIA AUTORSKIE	19
SEANS POD ATLANTAMI	19
NOWE PROPOZYCJE BIBLIOTEKI POD ALANTAMI	20
DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA	22
POSDUMOWANIE	28

Działalność Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej „Biblioteki pod Atlantami”, zwanej w dalszym ciągu biblioteką, w dużym stopniu związana była w 2011 r., z zaplanowanymi programami edukacyjnymi, które uzyskały wsparcie finansowe. Prowadzono je równoległe z bieżącą działalnością merytoryczną. Programy, o których mowa, to:

- „Zasłuchaj się w książce” – III edycja;
- „Czytamy, by odkryć kim jesteśmy”;
- Wałbrzych wielokulturowy.

Oferta edukacyjno-kulturalna jest oceniana przez użytkowników biblioteki bardzo dobrze, co w bieżącym okresie sprawozdawczym przełożyło się na nominację instytucji do nagrody SZCZYT KULTURY 2010 w kategorii „DOLNOŚLĄSKI ANIMATOR KULTURY” za działalność na rzecz animacji kultury w mieście. Nagroda przyznawana jest corocznie przez portal kulturalny G-punkt.pl wraz z kapitułą wrocławskich mediów. Uzasadnienie do nominacji, które portal zamieścił na swojej stronie brzmiało: „To niezwykle prężnie działająca instytucja, która kojarzyć się może ze wszystkim tylko nie powolnym, przykurzonym rytmem funkcjonowania biblioteki. Dyskusyjny Klub Książki, seanse ambitnego filmu, wystawy wałbrzyskich twórców, spotkania dla najmłodszych i najstarszych mieszkańców Wałbrzycha. To również cykl spotkań poświęconych kulturom świata w ramach Wielokulturowego Wałbrzycha i oczywiście, coś czego nie może zabraknąć w świecie książki, spotkania autorskie”. Pomimo tego, że biblioteka nie otrzymała nagrody, sama nominacja do niej – w kontekście Dolnego Śląska – była ogromnym wyróżnieniem.

Biblioteka stale poszukuje nowych pomysłów na poszerzenie działalności kulturalnej. Jest to możliwe dzięki nawiązywaniu współpracy z renomowanymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi w Polsce. W br. współpracę nawiązano z kolejnymi partnerami, m.in. Polską Akcją Humanitarną, Stowarzyszeniem Nowe Horyzonty, Żydowskim Instytutem Historycznym oraz Instytutem Studiów Azjatyckich.

W roku sprawozdawczym pozyskano dodatkowe środki finansowe w ogólnej kwocie 93 550,09 zł. Były to dotacje uzyskane zarówno z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (program: „Wydarzenia artystyczne”, priorytet: Literatura – dwa wnioski i „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek”), z Fundacji Orange, Funduszu Regionu Wałbrzyskiego oraz ze środków Gminy Wałbrzych (dotacja celowa na prace konserwatorskie - wymiana drzwi wejściowych)

Działające przy Bibliotece Stowarzyszenie Przyjaciół Biblioteki pod Atlantami w Wałbrzychu wsparło zakup nowości wydawniczych kwotą 9 171,00 oraz pozyskało środki na realizację XV Panoramy Wydawców.

SPRAWY KADROWE, SOCJALNE I ORGANIZACYJNO-ADMINISTRACYJNE

Według stanu na 31 grudnia 2011 r. PiMBP zatrudniała 79 osób, z czego 71 w pełnym wymiarze etatu, 8 w niepełnym. Ponadto zawarte były 3 umowy dodatkowe. Przeciętna liczba zatrudnionych pracowników w przeliczeniu na pełne etaty wynosiła 76,51. Wśród zatrudnionych 7 osób miało orzeczenia o niepełnosprawności, w tym 4 osoby stopień lekki i 3 umiarkowany. W związku z tym biblioteka nie ponosiła obowiązkowej opłaty PEFRON. W całym okresie sprawozdawczym na długotrwałych zwolnieniach lekarskich przebywały 4 osoby. Na urlopie macierzyńskim - 2 pracownicy i 2 na urlopie wychowawczym. Rozwiązano umowy o pracę z 16 osobami – 1 na zasadzie wypowiedzenia przez pracownika, 1 – umowa na zastępstwo, 14 po upływie okresu, na który były zawarte. Przyjęto do pracy 8 osób na czas określony – 4 pracowników merytorycznych i 4 pracowników obsługi – wszystkie na czas określony. Wyplacono nagrody jubileuszowe 7 pracownikom, 2 osoby uzyskały prawo do 5% wystługi lat.

Największym problemem zawodowym wałbrzyskich bibliotekarzy są niskie płace. Dotyczy to nie tylko młodych pracowników, ale również kadry z dłuższym stażem. Niewielkie regulacje płac miały miejsce jedynie w przypadku podniesienia wykształcenia lub przeszerogowania do wyższej grupy. W związku z obniżeniem dotacji podmiotowej na 2012 r. (o 400 tys.) pod koniec roku podjęto działania zmierzające do ograniczenia zatrudnienia, głównie wśród pracowników administracji i obsługi.

W br. przeprowadzono 10 postępowań w trybie zapytania o cenę oraz 7 postępowań zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych kwoty 14 000 euro, a także 1 przetarg nieograniczony.

Z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych przyznano 15 pożyczek mieszkaniowych na kwotę 31 000 zł z rozłożeniem spłaty na dwa lata. Dofinansowanie z funduszu świadczeń socjalnych do wypoczynku urlopowego otrzymało 76 pracowników na kwotę 56.300,- zł. W ciągu roku sprawozdawczego przyznano i wypłacono 8 bezzwrotnych zapomóg na kwotę 3.450,-zł. Przeprowadzono szkolenie pracowników biblioteki w zakresie ochrony przeciwpożarowej, zakończone egzaminem i wydaniem stosownych zaświadczeń.

W grudniu 2010 r. zainstalowano w piwnicach biblioteki 2 profesjonalne urządzenia osuszające. Efekty ich pracy były widoczne już po dwóch miesiącach. Zabezpieczają one budynek od strony ul. 1 Maja oraz wałbrzyskiego rynku. Zdecydowano więc o zakupie kolejnych, 2 urządzeń. Dzięki nim siedziba biblioteki jest poddana osuszaniu w całości. Urządzenia osuszają piwnice, blokując jednocześnie napływ wody z zewnątrz. Mamy nadzieję, że dzięki temu za kilka miesięcy będzie można przywrócić ekspozycję w Pokoju Pamięci Mariana Jachimowicza. Ma to istotne znaczenie w kontekście nierozwiązanej nadal sprawy Atlantisu, nieruchomości popadającej w coraz większą ruinę. Pod koniec czerwca tego roku pracownicy biblioteki – po raz kolejny naprawiali rynnę odprowadzającą wodę deszczową z dachu tej posesji.

25 lutego 2011 r. PiMBP złożyła wniosek – po uzyskaniu stosownych decyzji i pozwoleń – do Gminy Wałbrzych, na udzielenie dotacji celowej na prace konserwatorskie przy zabytkowej Kamienicy Pod Czterema Atlantami. Dotyczył on wymiany drzwi wejściowych, które po blisko 16-stu latach użytkowania, były zupełnie wyeksploatowane. Decyzją Rady Miasta Wałbrzych w maju tego roku udzielono dotacji bibliotece w kwocie 14 268 zł. Drzwi zostały wymienione, przy zastosowaniu stolarki odtworzeniowej, w lipcu 2011 r. Przy okazji odnowiono informację zewnętrzną dotyczącą godzin otwarcia poszczególnych działów Biblioteki.

We wrześniu we wszystkich pomieszczeniach Biblioteki zostały przeprowadzone pomiary instalacji elektrycznej. W październiku, po długotrwałych staraniach, udało się przeprowadzić remont Filii nr 6 (wymiana drzwi, malowanie, wymiana instalacja centralnego ogrzewania, zamontowanie nowej witryny okiennej).

GROMADZENIE I OPRACOWYWANIE ZBIORÓW

Łączna wartość zbiorów, które trafiły do biblioteki w 2011 r. wyniosła 262 227,86 zł - czyli o ponad 4% więcej niż w roku ubiegłym. Na tę wartość składa się zakup na kwotę 109 980,85 zł oraz

wpływy z innych źródeł na kwotę 152 247,01 zł – w tym dary na kwotę 127 564,85 zł i zbiory z innych wpływów na kwotę 24 682,16 zł.

To, właśnie wpływy z innych źródeł, czyli przede wszystkim dary czytelników, „uratowały” wypożyczenia w okresie statystycznym. Zmieniająca się sytuacja prawna na rynku wydawniczym zahamowała, w dużym stopniu, sprawny do tej pory system zakupu – w trybie zapytań o cenę. Z końcem ubiegłego roku wygasła ugoda z Unią Europejską na zerową stawkę VAT na książki. Od 1 stycznia są one obłożone 5%-ową stawką podatkową. Dla wszystkich bibliotek w kraju był to trudny okres. Instytucje starały się na początku roku kupować przede wszystkim zbiory wydane przed 2011 r., ponieważ sprzedawane były bez podatku. Generowało to jednak szereg kwestii formalnych. Na te, niezależne od biblioteki czynniki nałożył się również problem – poddawany dyskusjom do końca kwietnia tego roku – wykonywania przez Bibliotekę pod Atlantami zadań powiatowych na rzecz powiatu wałbrzyskiego. Ostatecznie I rata dotacji Starostwa Powiatowego wpłynęła do instytucji na początku czerwca.

W br. średnia cena jednostkowa zbiorów kształtowała się następująco:

- książki – 19,32 zł (2011) : 16,95 zł (2010)
- zbiory specjalne – 28,43 zł (2011) : 28,70 zł (2010).

Cena jednostkowa książki była wyższa niż w roku ubiegłym o 14% - częściowo jest to skutek wprowadzenia w maju 2011 roku podatku VAT, ale również innej niż rok wcześniej struktury zakupu. Pod koniec 2010 roku zakupiono prawie 700 egz. lektur szkolnych z wydawnictwa Greg, których cena oscylująca w granicach kilku złotych wpłynęła na znaczne obniżenie ceny jednostkowej zakupionej książki, natomiast w 2011 roku przeważała beletrystyka, która jest droższa. Pomimo tego, porównując ceny woluminów kupionych w trybie zapytania o cenę z cenami detalicznymi, obowiązującymi w sklepie, różnica wynosi często 40% na korzyść tych pierwszych, na co bez wątplenia mają wpływ procedury kupna - konkurencja zmusza hurtowników do schodzenia z marży. Na podobnym poziomie utrzymała się cena zbiorów specjalnych.

Zakup zbiorów oraz zbiory pozyskane z innych wpływów w 2011 r. przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 1. Zbiory zakupione

Rok	Książki		Zbiory specjalne ¹		Wydawnictwa ciągłe ²	
	liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość
2011	4 511	87 172,72 zł	785	22 318,43 zł	14	489,70 zł
2010	6 883	116 676,27 zł	601	17 249,34 zł	15	581,90 zł
różnica	- 2 372	- 29 503,55 zł	+184	+5 069,09 zł	-1	-92,20 zł
	-34,46%	-25,29%	+30,62%	+29,39%	-6,67%	-15,84

Tabela 2. Zbiory pozyskane z innych wpływów

Rok	Książki		Zbiory specjalne		Wydawnictwa ciągłe	
	liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość
2011	4 426	78 371,24 zł	126	2 776,24 zł	387	71 099,53 zł
2010	4 715	82 925,70 zł	163	4 984,33 zł	306	28 746,13 zł
różnica	-289	-4 554,46 zł	-37	-2 208,09 zł	+81	42 353 40 zł

¹ Przez pojęcie „zbiory specjalne” rozumie się zbiory audiowizualne oraz graficzne.

² Zwrot „wydawnictwa ciągłe” został użyty w odniesieniu do bibliografii, roczników statystycznych bądź roczników czasopism. Istnieje osobny inwentarz dla tego typu zbiorów.

-6,13%   -5,49%   -22,70%   -44,30%   +26,47%   +147,34%

Jeżeli chodzi o ważniejsze źródła pozyskania zbiorów poza budżetem to najwięcej, bo 3 339 woluminów na kwotę 58 735,81 zł podarowali Bibliotece czytelnicy (tab. 3). Była to ilość na poziomie roku ubiegłego – przeważały zbiory beletrystyczne, często w miarę nowe, które po przeczytaniu właściciele postanawiają przekazać do biblioteki. Książki przeznaczone dla różnych grup czytelniczych podarowali zaprzyjaźnieni z Biblioteką wydawcy oraz małe oficyny wydawnicze, promujące swoją ofertę. 418 jednostek materiałów bibliotecznych przekazało Stowarzyszenie Przyjaciół „Biblioteki pod Atlantami”. Dzięki programowi MKiDN „Zasłuchaj się w książce ...” udało się kupić 116 egz. książki mówionej dla Oddziału Zbiorów dla Niewidomych. Sporym zastrzykiem gotówki, o 43% większym niż w roku ubiegłym, była dotacja na zakup nowości wydawniczych (uzyskana w ramach Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek”, który jest realizowany w ramach zadań własnych Biblioteki Narodowej) na kwotę 36 100,00 zł pozwalającą na zakupienie 1801 jednostek materiałów bibliotecznych (czyli książek i audiobooków).

Tabela 3. *Ważniejsze źródła pozyskania zbiorów poza budżetem*

Źródło	Liczba	Wartość
<i>darowizny od czytelników</i>	3 339	58 735, 81 zł
<i>darowizny od wydawców</i>	224	4 802,50 zł
<i>darowizna od Stowarzyszenia Przyjaciół Biblioteki pod Atlantami</i>	418	9 170,79 zł
<i>dotacja MKiDN na zakup nowości wydawniczych do bibliotek</i>	1 801	36 100,00 zł
<i>dotacja w ramach programu MkiDN „Zasłuchaj się w książce”</i>	116	2 400,00 zł

Tabela nr 4. *Zbiory ogółem*

Rok	Książki		Zbiory specjalne		Wydawnictwa ciągłe	
	<i>liczba</i>	<i>wartość</i>	<i>liczba</i>	<i>wartość</i>	<i>liczba</i>	<i>wartość</i>
2011	8 937	165 543,96 zł	911	25 094,67 zł	401	71 589,23 zł
2010	11 598	199 601,97 zł	764	22 233,67 zł	321	29 328,03 zł
<i>różnica</i>	-2 661	-34 058,01 zł	+147	+2 861,00 zł	+80	+42 261,20 zł
	-22,94%	-17,06%	+19,24%	+12,87%	+24,92%	+144,10%

Przetarg nieograniczony na dostawę prasy krajowej i zagranicznej dla Biblioteki Głównej i sieci bibliotecznej na rok 2011 został ogłoszony pod koniec 2010 roku. Jeżeli chodzi o ilość tytułów, to zamówienie utrzymało się praktycznie na takim samym poziomie (tab. 5). Prenumeratę zweryfikowano pod kątem zapotrzebowania czytelniczego, zrezygnowano z tytułów, które nie cieszyły się już takim zainteresowaniem jak kiedyś, dodano nowe, poczytniejsze. W trakcie rozstrzygnięcia niezadowolający okazał się rabat, jaki zaproponował RUCH, niestety jako jedyny stanął do przetargu i tym samym wygrał go bez żadnych problemów. Wysoki koszt prenumeraty tłumaczono zlikwidowaniem zbyt dużych upustów, jakie do tej pory przyznawano firmom.

Tabela 5. *Prenumerata gazet i czasopism*

Rok	Liczba tytułów		Wartość
	polskie	obce	
2011	228	5	57 949, 34 zł
2010	235	5	58 019, 07 zł

Selekcja zbiorów jako prawidłowy zabieg na drodze aktualizacji zbiorów oraz dostosowania go do potrzeb użytkowników jest od kilku prowadzona bardzo systematycznie zarówno w budynku głównym, jak i filach bibliotecznych. Dużą wagę przywiązuje się szczególnie do księgozbiorów przeznaczonych dla dzieci i młodzieży. W okresie sprawozdawczym zarejestrowano ubytkowanie 24 831 jednostek materiałów bibliotecznych (książek, czasopism oprawnych i zbiorów specjalnych) na sumę 84 790,18 zł.

Struktura ubytku przedstawia się następująco:

- zniszczone – 61%
- wycofane w wyniku selekcji (zdezaktualizowane) – 19%
- braki bezwzględne – 14%
- niezwrócone przez czytelników – 5%
- inne przyczyny ubytkowania (np. przekazane innej bibliotece) – 1%

Wszystkie nowe nabytki otrzymały pełne opracowanie formalne i rzeczowe.

Książki zaopatrzone w kody kreskowe, a te przeznaczone do Wypożyczalni Głównej – dodatkowo w przeciwkradzieżowe paski magnetyczne.

Zbiory opracowywano w systemie zautomatyzowanym (tab. 6)

Tabela 6. Biblioteczne bazy danych PiMBP³

Nazwa bazy	liczba	
	opisów	jedn. inw.

³ Rubryka „jednostki inwentarzowe” dotyczy tylko katalogowych baz danych

Książki	106.737	194.503
filie	13.880	23.722
czasopisma	606	722
dokumenty audiowizualne	14 538	19 426
książka mówiona	1 860	2 472
dezyderaty	2 023	—
kartoteka zagadnieniowa	52 966	—
bibliografia regionalna	44 326	—
kalendarium rocznic	3 192	—
bibliografia M. Jachimowicza	573	—
bibliografia O. Tokarczuk	374	—
grafika	305	310
Razem	241 380	241 155

KONTROLA KSIĘGOZBIORU

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę księgozbioru (skontrum) trzech filii bibliotecznych— Filii nr 1 dziecięco-młodzieżowej, nr 2 oraz nr 13.

FILIA NR 1 DZIECIĘCO-MŁODZIEŻOWA (NOWE MIASTO)

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 26 kwietnia do 5 maja, posługując się księgami inwentarzowymi księgozbioru, protokołami ubytków oraz dokumentami wskazującymi na stan faktyczny księgozbioru.

Stwierdzono zgodność w zapisach ewidencyjnych i ustalono:

1. Stan zbiorów według dokumentów ewidencyjnych:
  - zapis w księgach inwentarzowych – 28 623 wol.;
  - zapis w rejestrze ubytków – 22 163 wol.
2. Stan faktyczny zbiorów 6 487 wol., z tego:
  - u czytelnika – 541 wol.;
  - w punktach bibliotecznych – 27 wol.;
  - na półkach – 4 411 wol.;
  - braki ogółem 1508 wol.

W komputerowej bazie danych zapisano 1 456 książek, z czego w rejestrze ubytków odnotowano 3 wol., 418 wypożyczyli czytelnicy, 989 stało na półce, 39 było w punktach bibliotecznych, a 7 brakowało.

Biorąc pod uwagę zapisy w obu inwentarzach oraz adnotacje na arkuszach skontrum, stan faktyczny zbiorów wynosi 7 940 wol. Komisja skontrolowa potraktowała 1 244 wol. jako braki bezwzględne, trudne do odnalezienia, ze względu na ich dwukrotną nieobecność (poprzednie skontrum w 2002 r.) i zaleciła ich wycofanie z inwentarza. Książki w liczbie 271 wol. komisja potraktowała jako braki względne, możliwe do odnalezienia.

FILIA NR 13 (GLINIK NOWY)

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 20 do 27 czerwca, posługując się księgami inwentarzowymi księgozbioru, protokołami ubytków oraz dokumentami wskazującymi na stan faktyczny księgozbioru.

Stwierdzono zgodność w zapisach ewidencyjnych i ustalono:

1. Stan zbiorów według dokumentów ewidencyjnych:
  - zapis w księgach inwentarzowych – 19 241 wol.;
  - zapis w rejestrze ubytków – 15 421 wol.
2. Stan faktyczny zbiorów 3 820 wol., z tego:
  - u czytelnika – 182 wol.;
  - w punktach bibliotecznych – 27 wol.;
  - na półkach – 3 395 wol.;
  - braki ogółem 216 wol.

W komputerowej bazie danych zapisano 1 520 książek, z czego w rejestrze ubytków odnotowano 35 wol., 269 wypożyczyli czytelnicy, 1 204 stało na półce, 4 było w punktach bibliotecznych, a 8 brakowało. Biorąc pod uwagę zapisy w obu inwentarzach oraz adnotacje na arkuszach skontrum, stan faktyczny zbiorów wynosi 5 305 wol.

Komisja skontrolowała 184 wol. jako braki bezwzględne, trudne do odnalezienia, ze względu na ich dwukrotną nieobecność (poprzednie skontrum w 2000 r.) i zaleciła ich wycofanie z inwentarza. Książki w liczbie 40 wol. komisja potraktowała jako braki względne, możliwe do odnalezienia.

FILIA NR 2 (PODGÓRZE)

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 17 października do 2 listopada 2011 r. posługując się księgami inwentarzowymi księgozbioru, protokołami ubytków oraz dokumentami wskazującymi na stan faktyczny księgozbioru. Stwierdzono zgodność w zapisach ewidencyjnych i ustalono:

I. Stan zbiorów według dokumentów ewidencyjnych dawnego oddziału dziecięcego:

- zapis w księgach inwentarzowych – 16.596 wol.
- zapis w rejestrze ubytków – 11.756 wol.

Stan faktyczny zbiorów – 4.840 wol.

- u czytelnika – 278 wol.
- w depozycie – 39 wol.
- u introligatora – 2 wol.
- na półkach – 3.403 wol.
- braki ogółem – 1.118 wol.

II. Stan zbiorów według dokumentów ewidencyjnych zbiorów dla dorosłych :

- zapis w księgach inwentarzowych – 36.243 wol.
- zapis w rejestrze ubytków – 26.564 wol.

Stan faktyczny zbiorów – 9.679 wol.

- u czytelnika – 789 wol.,
- u introligatora – 7 wol.,
- na półce – 7.869 wol.,
- braki ogółem – 1.014 wol.

W komputerowej bazie danych zapisano 4 278 książek, 1 288 wol. wypożyczyli czytelnicy, 2 945 stało na półce, 3 były u introligatora, 4 – w depozycie, a 38 brakowało (braki względne). Biorąc pod uwagę zapisy we wszystkich inwentarzach oraz na arkuszach skontrum, stan faktyczny zbiorów wynosi – 18.797 woluminów.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

Bieżący okres sprawozdawczy to czas, kiedy biblioteka realizowała dwa duże programy edukacyjne, które uzyskały dotację MKiDN: „Zasłuchaj się w książce” i „Czytamy, by odkryć kim jesteśmy” oraz projekty lokalne: „Wałbrzych wielokulturowy” i Akademia Młodych. Usystematyzowanie podejmowanych działań oraz bezpośrednie oparcie projektów o zbiory i zasoby biblioteki przyniosło wymierne rezultaty. Wyraźnie widać, że ciężar pracy z czytelnikiem znów przenosi się na bibliotekę centralną. Propozycje instytucji w ramach realizowanych programów są na tyle interesujące, że mieszkańcy miasta decydują się nawet na popołudniowy przyjazd do centrum Wałbrzycha. Nieodmiennie natomiast, od kilku lat spada liczba czytelników rejestrowanych przez bibliotekę, co wynika głównie ze zmniejszającej się liczby mieszkańców Wałbrzycha.

Czytelnicy, odwiedziny i wypożyczenia ogółem w bibliotece centralnej

nazwa placówki	czytelnicy				odwiedziny				wypożyczenia			
	2011	2010	2011;2010		2011	2010	2011;2010		2011	2010	2011;2010	
Wypożyczalnia	5752	6157	-405	-6,58%	29541	31496	-1955	-6,21%	96358	99438	-3080	-3,10%
Czytelnie (naukowa i czasopism)	—	—	—	—	8225	8279	-54	-0,65%	25416	28422	-3006	-10,58%
Oddz. Dziecięco-Młodzieżowy	2012	2010	2	0,10%	19759	12538	7221	57,59%	27547	22727	4820	21,21%
Pracownia Regionalna	—	—	—	—	2564	3102	-538	-17,34%	10263	11278	-1015	-9,00%
Oddz. Zbiorów Audiowizual.	385	397	-12	-3,02%	8999	8413	586	6,97%	22062	19455	2607	13,40%
Oddz. Zbior.dla Niewidomych	265	271	-6	-2,21%	1565	1631	-66	-4,05%	5339	5531	-192	-3,47%
razem	8414	8835	421	4,77%	70653	65459	5194	7,93%	186985	186851	134	0,07%

Duży wpływ na wzrost liczby odwiedzających bibliotekę główną, a przede wszystkim Oddział Dziecięco-Młodzieżowy miało otwarcie, we wrześniu ubiegłego roku, Akademii Młodych (nowoczesnej multimedialnej sali) w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Wałbrzycha. Obecnie Akademia cieszy się ogromnym zainteresowaniem użytkowników w każdym wieku, od przedszkolaków po bardzo wiekowe osoby. Na ten stan rzeczy ogromny wpływ ma również jej atrakcyjny program edukacyjno-kulturalny.

Czytelnicy, odwiedziny i wypożyczenia ogółem w filiach

nazwa placówki	czytelnicy			odwiedziny			wypożyczenia		
	2011	2010	2011;2010	2011	2010	2011;2010	2011	2010	2011;2010

Filia nr 1	1074	1090	-16	-1,47%	10604	10561	43	0,41%	56018	57089	-1071	-1,88%
Filia nr 1 dziec.	426	491	-65	-13,24%	2206	2720	-514	-18,90%	4934	6375	-1441	22,60%
Filia nr 2	892	889	3	0,34%	5876	6523	-647	-9,92%	20078	19780	298	1,51%
Filia nr 3	581	594	-13	-2,19%	5226	5274	-48	-0,91%	20692	21616	-924	-4,27%
Filia nr 3 (oddz. Dziec.)	375	377	-2	-0,53%	2681	2956	-275	-9,30%	10369	12436	-2067	16,62%
Filia nr 5 publ.-uczeln.	2523	2691	-168	-6,24%	18570	20278	-1708	-8,42%	47088	46343	745	1,61%
Filia nr 5 publ.-szk.	407	389	18	4,63%	7856	7897	-41	-0,52%	5758	5883	-125	-2,12%
Filia nr 6	660	647	13	2,01%	4202	4478	-276	-6,16%	17346	18723	-1377	-7,35%
Filia nr 6 (oddz. dziec.)	471	486	-15	-3,09%	2105	2825	-720	-25,49%	4574	6327	-1753	27,71%
Filia nr 7	2191	2206	-15	-0,68%	20571	20953	-382	-1,82%	69660	68669	991	1,44%
Filia nr 7 (oddz. dziec.)	906	904	2	0,22%	6338	5612	726	12,94%	12142	10980	1162	10,58%
Filia nr 10 szpitalna	0	0	0	0,00%	0	0	0	0,00%	0	0	0	0,00%
Filia nr 11	1331	1307	24	1,84%	13086	12955	131	1,01%	42967	42262	705	1,67%
Filia nr 11 dziec.-mł.	875	845	30	3,55%	5824	6294	-470	-7,47%	14175	14874	-699	-4,70%
Filia nr 13	176	208	-32	-15,38%	2299	2341	-42	-1,79%	5366	5730	-364	-6,35%
Filia nr 14	1294	1293	1	0,08%	10106	10381	-275	-2,65%	33169	30318	2851	9,40%
razem	14182	14417	-235	-1,63%	117550	122048	-4498	-3,69%	364336	367405	-3069	0,84%

Dane statystyczne w filiach bibliotecznych wyraźnie wskazują, że najniższy poziom udostępniania odnotowała Filia nr 1 dziecięca i oddział dziecięcy Filii nr 6. Spory spadek wypożyczeń miał miejsce w Filii nr 3 z oddziałem dziecięcym.

Czytelnicy, odwiedziny i wypożyczenia ogółem w całej PiMBP

nazwa placówki	czytelnicy				odwiedziny				wypożyczenia			
	2011	2010	2011;2010		2011	2010	2011;2010		2011	2010	2011;2010	
Biblioteka centralna	8414	8835	-421	-4,77%	70653	65459	5194	7,93%	186985	186851	134	0,07%
Filie biblioteczne	14182	14417	-235	-1,63%	117550	122048	4498	-3,69%	364336	367405	-3069	-0,84%
razem	22596	23252	-656	-2,82%	188203	187507	696	0,37%	551321	554256	2935	0,53%

Ogółem, w całej sieci bibliotecznej odnotowano niewielkie spadki w liczbie czytelników i wypożyczeń.

Odwiedziny we wszystkich czytelnikach PiMBP

nazwa placówki	odwiedziny			
	2011	2010	2011;2010	
Biblioteka centralna	22481	15824	6657	42,07%
Filie biblioteczne	26462	30116	-3654	-12,13%
razem	48943	45940	3003	6,54%

Pomimo spadków rejestrowanych przez filie biblioteczne instytucja zanotowała wzrost odwiedzin w czytelnikach.

nazwa placówki	udostępnienia															
	książek				czasopism				zbiorów specjalnych				internetu			
	2011	2010	2011;2010		2011	2010	2011;2010		2011	2010	2011;2010		2011	2010	2011;2010	
Biblioteka centralna	16616	18622	-2006	-10,77%	21861	22639	-778	-3,44%	3214	2283	931	40,78%	11201	6176	2342	81,36%
Filie biblioteczne	15967	15036	931	6,19%	29476	30390	-914	-3,01%	—	—	—	—	13118	14231	-1113	-7,82%
razem	32583	33658	-1075	-3,19%	51337	53029	-1692	-3,19%	3214	2283	931	40,78%	24319	20407	1229	19,17%

Od wielu lat w Polsce i na świecie daje się wyraźnie zauważyć odwrót od korzystania ze zbiorów bibliotek na miejscu, a książnica wałbrzyska nie jest pod tym względem wyjątkiem. Spadek w udostępnionej liczbie zatem nas nie zaskoczył. Zupełnie jednak nieoczekiwanie zanotowano spadek liczby udostępnionych czasopism, które do tej pory cieszyły się dużym zainteresowaniem użytkowników. W związku z tym zweryfikowano ofertę gazet i czasopism prenumerowanych przez bibliotekę, pod kątem rzeczywistych potrzeb czytelników. Z roku na rok wzrasta natomiast liczba korzystających z Internetu w bibliotece, niesie to jednak za sobą spore problemy natury społecznej. Trafiają do nas ludzie z różnymi zaburzeniami, generując bardzo trudne sytuacje, kończące się także wezwaniem Straży Miejskiej. Coraz bardziej koniecznym wydaje się monitorowanie – przynajmniej – parteru biblioteki.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNO-BIBLIOGRAFICZNA

W okresie sprawozdawczym odnotowano we wszystkich placówkach bibliotecznych 59.756 udzielonych informacji. W tych danych ujęto także liczbę odsłon strony internetowej Biblioteki pod Atlantami, tj. 41.871 (w tym 13 193 wejść do elektronicznych baz bibliotecznych).

Na prośbę Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu przesłano strony ogłoszeniowe tygodników lokalnych za lata 1995-2010, wykorzystując w tym celu dublety czasopism.

Na bieżąco uzupełniano bazę bibliografii regionalnej, która podobnie jak katalog czasopism i kartoteka zagadnieniowa uaktualniana jest w Internecie na bieżąco. Kartotekę zagadnieniową udostępniono na stronie www.atlanty.pl w marcu tego roku.

W 2011 roku do Wypożyczalni Międzybibliotecznej zwróciło się 80 osób z prośbą o zamówienie 138 książek i 3 artykułów z czasopism (bezpłatne skany). Z tej liczby zrealizowano 134 rewersy. Dla porównania w roku ubiegłym w ramach tej formy wypożyczeń sprowadzono 75 książek dla 35 osób. Jak wynika z danych wypożyczenia międzybiblioteczne cieszą się dużą popularnością, a dzięki kontaktom e-mailowym z innymi bibliotekami realizacja zamówień czytelników jest szybsza i skuteczniejsza. Warto przypomnieć, że wałbrzyska biblioteka jako jedyna w powiecie realizuje taką usługę dla czytelników.

DZIAŁALNOŚĆ INSTRUKCYJNO-METODYCZNA

Bibliotekarze samorządowych bibliotek publicznych powiatu wałbrzyskiego w br. uczestniczyli w:

- 2 naradach kadry kierowniczej, których tematyka obejmowała analizę działalności bibliotek za 2010 rok i organizację kursów komputerowych dla seniorów według scenariuszy Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu, a także informacje na temat programu rządowego Kultura + na lata 2012 – 2015 oraz ocenę realizacji zadań dotyczących przeprowadzenia konkursu na blog biblioteczny i budowy stron internetowych w poszczególnych bibliotekach;
- pokazie czytelni online – IBUK, przygotowanym przez pracownika PWN;
- warsztatach prowadzonych przez dr Lidię Ippoldt pt. „Terapeutyczna rola lektur szkolnych”;
- regionalnej konferencji pt. „Region z książką, Internetem i tajemnicą w tle”;

- wojewódzkiej konferencji pt. „Nowe trendy w literaturze dla dzieci i młodzieży a animacja czytelnicza” zorganizowanej w ramach projektu „Czytamy, by odkryć kim jesteśmy” dofinansowanego ze środków MKiDN.

W roku sprawozdawczym 64 pracowników bibliotek brało udział w wyżej wymienionych szkoleniach. Jest to dobry wynik, zważywszy na sporą konkurencyjność szkoleń proponowanych przez Dolnośląską Bibliotekę Publiczną we Wrocławiu w ramach Programu Rozwoju Bibliotek i Biblioteka +. Taki wynik gwarantuje dużą integrację środowiska. Wspólnie budowany plan szkoleń i tak dobierana tematyka, pozwala sprostać potrzebom zarówno kadry kierowniczej, jak i specjalistycznych grup bibliotekarskich. Nie bez znaczenia jest też wyznaczanie konkretnych zadań do realizacji, np. budowa stron www czy organizacja konkursu na blog promujący region. Szczególnym powodzeniem cieszą się regionalne konferencje, mocno związane z historią i aktualnymi wydarzeniami, a także spotkania z cyklu „Biblioteczne wizyty”, a to ze względu na wymianę doświadczeń. Refleksje z konferencji „Region z książką, Internetem i tajemnicą w tle” zostały zebrane w artykule „Jak promować literaturę o regionie”, zamieszczonym w 2 numerze pisma dolnośląskich bibliotekarzy „Książka i Czytelnik”.

Bibliotekarzom z powiatu wałbrzyskiego przekazano materiały metodyczne, m.in.: tabele ze wskaźnikami analitycznymi za 2010 r., regulamin konkursu na blog promujący regionalną literaturę i poszczególne gminy, regulamin V Dolnośląskiego Turnieju Młodych Recenzentów, opracowanie „Młodzież w bibliotece, przegląd form pracy”, prezentację warsztatu L. Ippoldt „Terapeutyczna rola lektur szkolnych”, artykuły z prasy fachowej, zestaw wszystkich aktualnie obowiązujących biblioteki aktów prawnych, kalendarium ważniejszych rocznic i wydarzeń na 2012 rok. Ponadto przekazano wg rozdzielnika książki: „Modźiburki dwa” M. Sośnickiego (44 egz. oraz dwie recenzje) i „Tu i tam” W. Mańki (19 egz.).

Na prośbę wójta gminy Walim instruktor PiMBP wraz z zastępcą dyrektora wizytowały Gminną Bibliotekę Publiczną Filię w Dzieńmorowicach. Celem tejże wizytacji było wydanie opinii dotyczącej likwidacji filii. W notatce służbowej przekazanej dyrektorkom bibliotek w Wałbrzychu i Walimiu wskazano zarówno złe strony likwidacji filii jak i pewne pozytywne aspekty tego przedsięwzięcia. Ostateczną decyzję pozostawiono w gestii Rady Gminy i jej koncepcji rozwoju kultury w Gminie.

POPULARYZACJA KSIĄŻKI, BIBLIOTEKI I CZYTELNICTWA

Biblioteka pod Atlantami jest z roku na rok chętniej odwiedzana przez mieszkańców miasta. Pomimo zmniejszającej się liczby zarejestrowanych czytelników przybywa nam korzystających z oferty kulturalno-edukacyjnej. W br. przeprowadzono wśród czytelników badanie opinii dotyczące satysfakcji użytkowników. Badaniu poddano godziny otwarcia, dostępność tytułów, zakres usług informacyjnych, działania edukacyjne i kulturalne, nastawienie pracowników wobec użytkowników oraz całokształt usług biblioteki. Oceny były przyznawane według pięciopunktowej skali od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało wartość najniższą. Dla poszczególnych usług obliczono częstotliwość, z jaką pojawiała się każda wartość.

Wyniki ankiety:

- godziny otwarcia biblioteki - 4,6;
- dostępność tytułów - 4,3;
- zakres usług informacyjnych - 4,6;
- działania edukacyjne - 4,5 (najniżej oceniono działania edukacyjne przez użytkowników Oddziału Zbiorów dla Niewidomych, pomimo realizowanego już od trzech lat programu skierowanego do osób z dysfunkcją wzroku. Program ten, ciągle jest bardziej popularny wśród czytelników w Polsce niż agendy biblioteki);
- działania kulturalne - 4,6;
- nastawienie pracowników biblioteki wobec użytkowników - 4,9;
- całokształt usług biblioteki - 4,7.

Czytelnicy oceniają wysoko działalność instytucji, niemniej widać również te obszary działalności, które należy przeanalizować i poprawić. Zamieszczona poniżej tabela - *LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z BIBLIOTEKI POD ATLANTAMI W 2011 R.* ukazuje dane dotyczące liczby odwiedzin w poszczególnych placówkach bibliotecznych.

Dział / Filia	Liczba czytelników	Liczba odwiedzin w czytelni	Liczba uczestników imprez bibliotecznych	Liczba korzystających z biblioteki	Liczba udzielonych informacji	Liczba osób korzystających z Internetu
Wypożyczalnia	5.752	-	183	5.935	-	-
Czytelnia	-	8.225	322	8.547	4.185	1.998
OddziałDziec.- Młodz./Akademia Młodych	2.012	9.757	10.706	22.475	1.504	6.185
Pracownia Regionalna	-	2.564	1.280	3.844	1.258	1.306
Oddz. Zbiorów dlaNiewidomych	265	-	560	825	-	-
Oddz. Zbiorów Audiowizual.	385	1.935	644	2.964	223	1.712
Filia nr 1	1.074	370	-	1.444	804	299
Filia nr 1 dz.	426	190	790	1.406	127	-
Filia nr 2	892	660	480	2.032	846	612
Filia nr 3	956	1.183	1.069	3.208	1.179	206
Filia nr 5	2.523	6.075	719	9.317	2.189	4.368
Filia nr 5 dz.	407	4.572	2.340	7.319	169	2.632
Filia nr 6	1131	80	1.820	3.031	101	-
Filia nr 7	3.097	7.232	2.078	12.407	696	2.494
Filia nr 11	1.331	2.404	558	4.293	1894	1.297
Filia nr 11dz	875	1.275	1.537	3.687	1.524	-
Filia nr 13	176	542	664	1.382	243	-
Filia nr 14	1.294	1.879	1.136	4.309	943	1210
Galerie	-	-	6.852	6.852	-	-
Razem w 2011 r.	22.596	48.943	33.738	105.277	17.885	24.319
Razem w 2010 r.	23.252	45.940	24.972	94.164	17.174	20.407
+ / -	- 656	+ 3003	+ 8.766	+ 11.113	+ 711	+ 1.229

Liczba odsłon na strony: www.atlanty.pl 41.871 + 17.885 informacji = 59.756 informacji

Liczba korzystających z Biblioteki pod Atlantami w 2011r. - 105.277 osób.

Podana powyżej liczba to, nowa najwyższa liczba korzystających z biblioteki. Świadczy o tym, że instytucja obrała właściwy kierunek działania, a jej propozycje cieszą się coraz większą popularnością. Oferta edukacyjno-kulturalna była skierowana do szerokiego grona odbiorców, tj. dzieci i młodzieży, osób dorosłych, seniorów, a także do specjalnych grup użytkowników, m.in. osób z dysfunkcją wzroku, niepełnosprawnych, chorych.

Liczba osób korzystających z imprez bibliotecznych to **33.738** (o 8766 więcej niż w roku ubiegłym!). Organizowano m.in. imprezy literackie, zajęcia edukacyjne, wystawy, projekcje filmowe, również zajęcia w okresie ferii zimowych i wakacji, zabawy świetlicowe, głośne czytanie. Wiele z nich zrealizowano w ramach konkretnych projektów.

CZYTAMY, BY ODKRYĆ KIM JESTEŚMY

– projekt finansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (program Wydarzenia artystyczne/ priorytet – Literatura) realizowany w okresie od 11 kwietnia do 30 grudnia 2011 r., dotacja – 16 600,00. Partnerzy projektu, to: Dolnośląska Biblioteka Publiczna im. S. Mikulskiego we Wrocławiu, Polskie Towarzystwo Biblioterapeutyczne, Stowarzyszenie Przyjaciół Biblioteki pod Atlantami w Wałbrzychu, Wydawnictwo Literatura, dzięki któremu zorganizowano większość spotkań autorskich oraz dwa warsztaty (ilustratorski i literacko-plastyczny).

Głównym celem projektu była promocja wartościowej literatury dziecięco-młodzieżowej (zarówno współczesnej, jak i klasyki) oraz zaszczepienie zamiłowania do książek wśród najmłodszych czytelników. **W całym zadaniu uczestniczyło ogółem 3707 osób.**

W ramach zadania zorganizowano wiele różnorodnych zajęć, zarówno w Oddziale Dziecięco-Młodzieżowym jak i filiach bibliotecznych: cykl spotkań literacko-plastycznych „Książki nie muszą być nudne”, warsztaty prezentujące w sposób kompleksowy etapy tworzenia książki pn. „Jak to się robi?”, spotkania autorskie z pisarzami i twórcami książek dla dzieci. Gośćmi Biblioteki pod Atlantami byli: Tomasz Trojanowski, Anna Onichimowska, Barbara Gawryluk. Autorzy reprezentowali głównie Wydawnictwo Literatura.

Odbyły się również zajęcia wakacyjne pn. „Buszujący w książkach” adresowane do dzieci spędzających lato w mieście. Wszystkie zajęcia zaplanowano tak, by dzieci edukowały się głównie poprzez zabawę. Spotkaniom literackim towarzyszyły zajęcia plastyczne z wykorzystaniem arteterapii, projekcje filmowe (adaptacje i ekranizacje utworów z literatury dziecięcej). Część zajęć odbyła się przy współpracy biblioterapeutów z Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego. Koło Wałbrzych. Ogółem wzięło w nich udział 1185 dzieci. Dużym powodzeniem cieszyły się 2 konkursy o zasięgu powiatowym: literacko-plastyczny pn. „Sen w poezji zaklęty” (inspirowany wierszami Danuty Wawiłow), adresowany do najmłodszych czytelników oraz czytelniczy "Pożeracze książek" (z motywem „Magii w literaturze”) oparto na tekstach z literatury realistyczno-fantastycznej i fantasy, dla starszych dzieci i młodzieży.

Ważnym elementem projektu była konferencja pt. „Nowe trendy w literaturze dziecięcej a animacja czytelnictwa” (29 września 2011 r.), która stała się okazją do zdobycia wiedzy i doskonalenia zawodowego bibliotekarzy, nauczycieli oraz osób zajmujących się animacją czytelnictwa. W programie konferencji znalazły się wykłady pracowników Uniwersytetu Warszawskiego, specjalizujących się w w/w tematyce: prof. Grzegorza Leszczyńskiego, dra Michała Zajęca oraz mgr Weroniki Kosteckiej. Część warsztatową podzielono na cztery bloki tematyczne:

1. Literatura instrukcją i inspiracją do zabaw dziecka najmłodszego – Amelia Jachimowicz, muzykoterapeutka, współpracuje z Dolnośląską Biblioteką Publiczną im. T. Mikulskiego we Wrocławiu (nie udało się go zorganizować ze względu na chorobę prowadzącej).
2. Zabawy logopedyczno – teatralne dla uczniów szkół podstawowych – Anna Golonka, aktorka Teatru Lalki i Aktora w Wałbrzychu.
3. Plastyczne inspiracje tekstem literackim – Joanna Zagner-Kołat, ilustratorka książek dla dzieci.
4. Bunt czytelników: przez komunikację do informacji - Jerzy Kumiega, kierownik Działu Pracy z Dziećmi Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej im. T. Mikulskiego we Wrocławiu.

Podczas konferencji swoje książki zaprezentowało Wydawnictwo Format, a ofertę własnych działań edukacyjno-kulturalnych przedstawił dyrektor wałbrzyskiego Teatru Lalki i Aktora – Zbigniew Prażmowski oraz dyrektor PiMBP „Biblioteki pod Atlantami” – Violetta Kasiborska.

Konferencja została bardzo dobrze oceniona przez jej uczestników, a także przez samych prelegentów. Podkreślano zarówno dobrą organizację, jak też, a może przede wszystkim jej wysoki poziom merytoryczny. Zorganizowano ją przy wsparciu partnerów: Dolnośląskiej Biblioteki Publicznej im. T. Mikulskiego we Wrocławiu (pomoc merytoryczna) oraz Stowarzyszenia Przyjaciół „Biblioteki pod Atlantami” w Wałbrzychu (pomoc merytoryczna, rzeczowa i organizacyjna). Towarzyszyły jej materiały metodyczne: informacje o Bibliotece i jej działach (publikacja) oraz pomoce i materiały do pracy z młodym czytelnikiem realizowane przez naszą placówkę w ostatnich latach (płyta CD).

ZASŁUCHAJ SIĘ W KSIĄŻCE..” (III EDYCJA)

– projekt finansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (program Wydarzenia artystyczne/ priorytet – Literatura), realizowany w okresie od 11 kwietnia do 25 listopada 2011 r., dotacja 17 700,00.

W całym przedsięwzięciu wzięło udział szacunkowo ok. 860 osób.

Głównym jego celem była promocja czytelnictwa wśród osób z dysfunkcją wzroku poprzez takie działania, jak: ogłoszenie kolejnego - III Ogólnopolskiego Konkursu na Recenzję Książki Mówionej, a także organizacja warsztatów biblioterapeutycznych i cyklu spotkań dla dzieci i młodzieży ph. „ Książka mówiona, dotykana i czytana”. Projekt sprzyjał lepszemu rozpoznaniu potrzeb i gustów literackich ważnej dla nas grupy czytelników. Podobne działania realizowano już w latach 2009-2010. Partnerami projektu, podobnie jak w latach ubiegłych, byli: Polski Związek Niewidomych – Biblioteka Centralna, Polskie Towarzystwo Biblioterapeutyczne, Stowarzyszenie Przyjaciół Biblioteki pod Atlantami w Wałbrzychu. W ramach projektu przeprowadzono :

1. Cykl spotkań pn. „ Książka mówiona, dotykana i czytana” – edukacja integracyjna” realizowanego przez Oddział Zbiorów dla Niewidomych, którego adresatami były dzieci i młodzież. Uczestnicy zajęć poznali specyfikę pracy działu udostępniającego książkę mówioną, niekonwencjonalne sposoby komunikowania się, znaczenie pojęć: książka w czarnodruku, książka w brajlu, książka mówiona, książka zabawka. Miały również okazję poznania zasad pisania przy pomocy tabliczek brajlowskich oraz możliwości wykorzystania autolektora. Zorganizowano więcej spotkań niż planowano i przy tym liczba uczestników także była wyższa od zakładanej (194 uczestników)).

2. Warsztaty biblioterapeutyczne ph. „Wyobraźnia i nadzieja” integrujące środowisko osób niewidomych i słabowidzących, przygotowane i przeprowadzone przez certyfikowanego biblioterapeutę z Polskiego Towarzystwa Biblioterapeutycznego (22 uczestników) oraz 1 szkolenie dla osób pracujących z czytelnikiem niewidomym (26 uczestników).

3. III edycję Ogólnopolskiego Konkursu na Recenzję Książki Mówionej skierowanego do trzech grup wiekowych (I kategoria: dzieci i młodzież do lat 15, II kategoria: 16- 25 lat, III kategoria: 26 lat i powyżej). Informacje rozesłano za pośrednictwem partnerów medialnych, tj. Biblioteki Centralnej PZN i jej agend oraz stowarzyszeń i fundacji działających na rzecz środowiska niewidomych, zamieszczono ją także na stronie domowej biblioteki, w lokalnych mediach oraz podano w Polskim Radio - Radio Poznań "Merkury"(audycja z 9.10.2011 r.).

21 października, przy współudziale Stowarzyszenia Przyjaciół Biblioteki pod Atlantami w Wałbrzychu, zorganizowano uroczystą galę wręczenia nagród i dyplomów. Gośćmi gali finałowej była para aktorsko-lektorska: Hanna Kinder-Kiss i Jacek Kiss, którzy nie tylko opowiedzieli o swojej pracy lektorskiej, ale również osobiście wręczyli nagrody laureatom i uczestnikom konkursu. Finał uświetnił krótki recital Kwartetu im. Henryka Wieniawskiego z Filharmonii Sudeckiej. Nie zabrakło poczęstunku (ufundowanego przez Stowarzyszenie) oraz wspólnych rozmów gości i uczestników imprezy. W gali wzięło udział ok. 90 uczestników. Byli to zarówno laureaci i uczestnicy konkursu wraz z opiekunami, a także zaproszeni goście (m. in. przedstawiciele wałbrzyskich władz, reprezentanci Biblioteki Centralnej PZN, przedstawiciele kół PZN, czytelnicy). Finaliści zostali nagrodzeni zestawami audiobooków z nagraniami literatury światowej, a do pierwszych nagród (w każdej kategorii) dołączono materiały tyfloinformacyjne, które ufundowała firma Altix oraz SKOK-Wspólnota. Ponadto przedstawiciele Altixu mieli okazję zaprezentowania w bibliotece swojej oferty

dla osób niewidomych. Jak zwykle największą niespodzianką okazało się przygotowane specjalnie na tę okazję nagranie (na płycie CD). Nagrodzone recenzje wydano w formie nagrania przygotowanego przez Wydawnictwo PZN i rozpowszechniono w wybranych bibliotekach prowadzących działy książki mówionej oraz w fundacjach i stowarzyszeniach działających na rzecz wyżej wymienionego środowiska. Wręczono je również laureatom i uczestnikom konkursu podczas gali finałowej (100 egz. na płycie CD). Nagrania dokonali lektorzy, którzy byli gośćmi gali finałowej konkursu, tj. Hanna Kinder-Kiss i Jacek Kiss.

WAŁBRZYCH WIELOKULTUROWY – 2011

– program otrzymał wsparcie finansowe Funduszu Regionu Wałbrzyskiego, dotacja 4000,00. Ważnym, cyklicznym elementem projektu są, od trzech lat, wykłady o tematyce regionalnej przygotowywane przez dra Romualda M. Łuczyńskiego (redaktora naczelnego miesięcznika „Sudety”) oraz, od roku, prof. Stanisława Januszewskiego z Politechniki Wrocławskiej. Wykłady anonsowano w ramach spotkań pod hasłem PRYZYSTANEK ATLANTY. Dr Romuald M. Łuczyński wygłosił m.in. wykłady: „Tropami śląskiego dziedzictwa – znane i nieznanne perły naszej kultury”, „Heraldyka szlachecka na przykładzie herbów dolnośląskich”, „Świątynie protestanckie w woj. Dolnośląskim, „Królewskie rezydencje i zamki chłopskie w Rumunii”. Wykłady prof. Stanisława Januszewskiego, to: „Zabytki techniki Gór Sowich”, „ Społeczne aspekty ochrony dziedzictwa przemysłowego”.

W ramach FERII W BIBLIOTECE odbyły się spotkania z Sylwią Maroń, pełnomocnikiem ds. Romów, która podczas zajęć uczyła dzieci i młodzież tańców romskich. Opowiadała także baśnie romskie, które następnie zostały zilustrowane przez uczestników spotkań. Od trzech lat w ramach Wałbrzycha wielokulturowego biblioteka organizuje raz w miesiącu dni wybranej, przez pracowników albo na życzenie czytelników, kultury.

W roku sprawozdawczym zorganizowano:

DNI KULTURY SKANDYNAWSKIEJ (15-16 marca) |

W programie znalazły się warsztaty literacko – plastyczne i multimedialne dla dzieci ze szkół podstawowych „BYŁA SOBIE PIPPI”, finał konkursu plastycznego pt. „NARYSUJ PORTRET TROLLA”, warsztaty literacko – plastyczne dla przedszkolaków ph. „ŚWIAT NORWESKICH BAŚNI” oraz projekcja filmu „PIPPi LANGSTRUMPF” w reż. H. Olle. organizowane przez Oddział Dziecięco-Młodzieżowy i Akademię Młodych. Młodzież gimnazjalną zaproszono na prezentację multimedialną ukazującą skandynawskie ciekawostki i informacje krajoznawcze pt. „W KRAINIE TROLI”. Zaprezentowano wystawę fotografii pn. NORWESKIE KRAJOBRAZY ze zbiorów Jerzego Kazojcia. Dzięki współpracy z Elżbietą Towarnicką – prezesa wrocławskiego oddziału Towarzystwa Polsko – Szwedzkiego, zagościła w bibliotece „Astrid Lindgren” - wystawa Ambasady Królestwa Szwecji - zorganizowana w ramach 17 edycji Dni Kultury Szwedzkiej na Dolnym Śląsku.

DNI KULTURY ŻYDOWSKIEJ (12-20 kwietnia)

Centralnym punktem Dni były wspólne seminaria Biblioteki pod Atlantami i Uniwersytetu Jagiellońskiego. W programie znalazły się zajęcia dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, lekcje regionalne prezentujące historię społeczności żydowskiej w Wałbrzychu po 1945 r. oraz wystawa „Żydzi Warszawy 1863 – 1943”. Współorganizatorami DNI był Uniwersytet Jagielloński w Krakowie oraz Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce. Oddział w Wałbrzychu. Tematami seminariów było:

- Jak czytać żydowską Biblię? Tekst Akedy (Bereszit 22,1-24), związanie Izaaka, dr Piotr Weiser (Uniwersytet Jagielloński), antropolog historii;
- Czym była Zagłada Żydów?, dr Bartosz Kwieciński (Uniwersytet Jagielloński), historyk kina ;
- Dlaczego powstał Izrael?, Aleksandra Wilczura (Uniwersytet Jagielloński), politolog.

W Galerii pod Atlantami otwarto 18 kwietnia wystawę „Żydzi Warszawy 1863-1943” wypożyczoną z Żydowskiego Instytutu Historycznego, a następnie w Teatrze Lalki i Aktora odbył się koncert muzyki żydowskiej w wykonaniu zespołu Waldenburgen Klezmerim, zorganizowanym przy współpracy Biura Promocji Miasta Wałbrzycha.

19 kwietnia odbyła się niecodzienna projekcja filmowa. Pokazano obraz pt. „Niedokończony film” w reżyserii Yael Hersonski. Ten szczególnie dokument powstał w oparciu o propagandowe materiały filmowe przygotowane przez Niemców w getcie warszawskim. Po ubiegłorocznych nagrodach i premierze polskiej na festiwalu Planete Doc Review, film wchodził właśnie na ekrany polskich kin jako najważniejszy bodaj dokument bieżącego roku. Wprowadzenie wygłosił i dyskusję poprowadził dr Bartosz Kwieciński. Na koncert i projekcję filmową Biblioteka pod Atlantami przygotowała i rozdawała specjalne wejściówki.

DNI KULTURY CZESKIEJ (23–24 maja)

W programie znalazły się spotkania dla dzieci pt. „Świat czeskich baśni” oraz projekcje filmowe „Ach, joj – spotkanie z Krecikiem” i lekcja regionalna pt. „Czesi w Wałbrzychu”. Uzupełnieniem Dni stało się spotkanie autorskie z prof. Zofią Tarajło-Lipowską z Uniwersytetu Wrocławskiego, połączone z promocją jej książki „Historia literatury czeskiej”. Podczas DNI rozdano wałbrzyszanom 1000 wierszy poetów czeskich. █

DNI KULTURY RUMUŃSKIEJ (6-7 czerwca)

Głównym wydarzeniem Dni był wykład multimedialny dra Romualda M. Łuczyńskiego pt. „Rezydencje królewskie i zamki chłopskie w Rumunii”. Dr Łuczyński pokazał własne fotografie z podróży po Rumunii. Po spotkaniu, odbył się wernisaż wystawy fotograficznej pod takim samym tytułem, na której zaprezentował unikalne szczegóły i rozległe panoramy odwiedzonych przez siebie miejscowości. W ramach Dni Akademię Młodych odwiedziły dzieci z Przedszkola Niepublicznego „Sobięcinek” w Wałbrzychu. Grupa obejrzała prezentację multimedialną, poznała najważniejsze elementy kultury rumuńskiej, w tym także historię hrabiego Draculi, która na trwałe wpisała się w literaturę i kino światowe.

DNI KULTURY INDYJSKIEJ (10-15 października)

W ramach Dni Kultury Indyjskiej, przygotowanych wspólnie z Instytutem Studiów Azjatyckich, zaprezentowano szeroko rozbudowany program zajęć edukacyjnych i spotkań poszerzających wiedzę o tym odległym subkontynencie w zakresie kuchni, tańca, sztuki walki, kina, jogi itp.

Jest kilka powodów, dla których Biblioteka pod Atlantami chciała przybliżyć właśnie tę kulturę wałbrzyszanom. Po pierwsze Mahandas Gandhi, którego data urodzin, 2 października stał się Międzynarodowym Dniem bez Przemocy. Po drugie 150 rocznica urodzin i 70 rocznica śmierci Rabindranatha Tagore, pierwszego Hindusa uhonorowanego Nagrodą Nobla, w dziedzinie literatury w 1913 roku. Te dwie postacie w naszym bloku edukacyjnym zaprezentowano wałbrzyskiej młodzieży. Oraz po trzecie, w Wałbrzychu o ponad dwudziestu już lat funkcjonuje wspólnota krysznaicka, Międzynarodowego Towarzystwa Świadomości Kryszny, realizujące hinduistyczną tradycję religijną, w Polsce zarejestrowane przez MSW w styczniu 1990 roku. Nadto także wielokulturowy Wałbrzych rzeczywiście stał się miejscem zamieszkania i pracy dla rodzin pochodzących z Indii. Dni były okazją do spotkania z kulturą, obyczajowością, mitologią i tradycyjną muzyką indyjską, literaturą i przedmiotami codziennego użytku. W programie znalazły się trzy główne bloki:

- pierwszy – edukacyjny adresowany do najmłodszych, młodzieży szkolnej i akademickiej,

- drugi – otwarty dla wszystkich, prezentujący krainy, kuchnię, bollywoodzki taniec filmowy, sztukę walki Kalaripayattu, koncert tradycyjnej muzyki indyjskiej,
- i trzeci – blok filmowy, który zagościł w wałbrzyskim Klubie „Dwunastki” i prezentował znakomite filmy kinematografii indyjskiej, nie koniecznie bollywoodzkie.
W Galerii pod Atlantami otwarto wystawę „Nieznane oblicza hinduizmu”, a w Teatrze Lalki i Aktora odbył się koncert tradycyjnej muzyki indyjskiej „Lotosowa katedra – średniowieczne spotkanie Wschodu i Zachodu” w wykonaniu Jacka Tabisza.

Liczba uczestników całego projektu jest szacowana na blisko 3000 osób! (w 2010 r. - 1170 osób).

SPOTKANIA AUTORSKIE

W bieżącym okresie sprawozdawczym zorganizowano w bibliotece 33 spotkania autorskie. O większości z nich wspomniano już sprawozdaniu, ponieważ odbywały się w ramach realizowanych projektów i finansowane były z pozyskanych dotacji. Niektóre, np. spotkania z Józefem Wilkomirskim, Włodzimierzem Mańko, Haliną Kuropatnicką-Salamon były bezpłatne. Wydarzeniami, o których należy jednak wspomnieć, były spotkania z prof. Longinem Pastusiakiem połączone z promocją najnowszej książki profesora „100 zamachów na Prezydentów USA” oraz spotkanie z Krystyną Nepomucką, autorką ponad 30 książek dla dzieci i młodzieży, w tym m.in. „Małżeństwa niedoskonałego”, które zapoczątkowało popularny cykl powieści. W ramach tegorocznej Panoramy Wydawców gościliśmy Martę Fox i Ałbenę Grabowską-Grzyb.

SEANSY POD ATLANTAMI

Seanse pod Atlantami (org. Dział Zbiorów Audiowizualnych) – miniony rok przebiegał pod hasłami "Kino okiem kobiet" oraz „Po pierwsze”. W pierwszym cyklu łącznie zaprezentowano 14 tytułów, z czego 9 w okresie od stycznia do czerwca. Zaproponowane filmy łączył wspólny mianownik - płeć reżysera. Ale nie tylko. Pokazywane obrazy dotyczyły głównie sytuacji kobiet we współczesnym świecie, w przeróżnych jego zakątkach oraz kręgach kulturowych. Przybliżono twórczość filmowców z Europy ("Lourdes" Austriaczki Jessiki Hausner, "Była sobie dziewczyna" Norweżki Lone Scherfig, "Jestem" Polki Doroty Kędzierzawskiej, "Rusałkę" Rosjanki Anny Melikian, "Nic osobistego" Polki zamieszkującej w Holandii - Urszuli Antoniak) Amerykę Południową reprezentowała pochodząca z Peru Claudia Llosa z filmem "Gorzkie mleko", a Północną Miranda July ("Ty i ja, i wszyscy, których znamy") oraz Courtney Hunt ("Rzeka ocalenia"). Współczesna kinematografię azjatycką przybliżyła swoją "Chinką" Xiaolu Guo.

Drugi cykl poświęcony został najciekawszym, najbardziej wartościowym debiutom ostatnich lat. Tradycyjnie sięgano po filmy nietuzinkowe, poruszające ważne tematy, zauważone przez międzynarodową krytykę, natomiast niekoniecznie odnoszące medialny i komercyjny sukces, przez co nie zawsze „odnotowane” przez publiczność. Cykl miał za zadanie wyłowić te perełki. Otworzył go nagradzany obraz młodego filmowca z Kanady, Xaviera Dolana, pt. „Zabiłem moją matkę”. Łącznie w okresie od września do grudnia odbyło się 7 projekcji.

Każdy seans poprzedzało wprowadzenie - przedstawiano sylwetkę reżysera i współtwórców obrazu, okoliczności powstania filmu, oraz pokrótce tematykę. Po projekcji następowała wymiana wrażeń, opinii, dyskutowano o przedstawionych problemach, porównując i nawiązując do poprzednich obrazów. Spotkania anonsowano plakatami i specjalnymi notami informacyjnymi na stronie internetowej Biblioteki, w lokalnej prasie, TV i portalach internetowych.

Seanse cieszą się coraz większym zainteresowaniem środowiska. Średnio w każdym spotkaniu uczestniczyło ok. 30 osób (w sumie 507). Warto zanotować, że na projekcjach pojawia się sporo młodych ludzi, w tym nie organizowana wcześniej młodzież szkolna.

NOWE PROPOZYCJE BIBLIOTEKI POD ATLANTAMI

EDUKACJA FILMOWA

W lutym br. Biblioteka pod Atlantami nawiązała współpracę ze Stowarzyszeniem Nowe Horyzonty w ramach projektu pod nazwą MAŁA DYSTRUBUCJA. To projekt, który powstał z myślą o młodych widzach. Umożliwia on dzieciom i młodzieży pogłębienie wiedzy na temat sztuki filmowej, rozwija ich wrażliwość oraz przygotowuje do samodzielnego i świadomego obcowania z kulturą i sztuką. Stowarzyszenie zakupiło kilka filmów dla widzów w wieku 9-15 lat, które nie miały w Polsce kinowej dystrybucji. Filmy te grane są na pokazach w ramach programu Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej. Do współpracy zaproszono przede wszystkim kina, ale i nasza placówka mogła wpisać się w tenże projekt. Zamawiający oprócz kopii filmu otrzymuje również materiały dydaktyczne dla nauczycieli.

W br. zaprezentowano uczniom PSP nr 12 i 28 pięć filmów. Młodzież obejrzała wartościowe obrazy, poruszające wiele ważnych problemów m.in. niepełnosprawności, braku akceptacji, gangów młodzieżowych, tolerancji, uprzedzeń. Pokazano: „Krokodyl z przedmieścia” w reż. Christian Dieter, „Orps” w reż. Atle Knudsen, „Indianina”, reż. Ineke Houtman, „Max Minski i ja”, reż. Anna Justice, „Pelikana” w reż. Liisy Helminen.

Wszystkie projekcje odbywały się w Galerii pod Atlantami. Na zakończenie towarzyszyła im prelekcja i dyskusja oparta na profesjonalnie przygotowanych materiałach edukacyjnych. Zaprezentowano również literaturę młodzieżową poruszającą problem ukazany w filmie. Zainteresowanie uczniów oraz wychowawco było ogromne.

SEANS FILMOWY Z AUDIODESKRYPCJĄ

Pod koniec bieżącego roku Oddział Zbiorów dla Niewidomych przy współpracy Polskiego Związku Niewidomych Koło Wałbrzych, zorganizował pierwszą projekcję filmu z audiodeskrypcją (technika umożliwiająca osobom niewidomym odbiór artystycznej twórczości wizualnej). Pokazano film „Chopin – pragnienie miłości”. Zaplanowano również na przyszły rok tego typu spotkania z kulturą, które będą odbywać się cyklicznie tj. raz w miesiącu. Wydaje się, że Biblioteka pod Atlantami jako jedyna placówka w regionie zaproponowała tego typu ofertę.

LITERACKIE OKOLICE WAŁBRZYCHA

To spotkania, których głównym celem jest promocja autorów, będących mieszkańcami Wałbrzycha i regionu. W tym roku gościliśmy m.in.: Marię Zuchantkę, Krzysztofa Kobielca, Halinę Kuropatnicką-Salamon, Mirosława Sośnickiego, Włodzimierza Mańko, Krzysztofa Jednachowskiego, Bogny Ludwig, Wojciecha Klas. Spotkania adresowano zarówno do młodzieży szkolnej (edukacja regionalna), jak i indywidualnych odbiorców.

„ROZMOWY Z MISTRZEM”,

CZYLI SPOTKANIA Z JÓZEFEM WIŁKOMIRSKIM

Spotkania odbywają się w filii bibliotecznej na Podzamczu, która mieści się nieopodal miejsca zamieszkania Józefa Wiłkomirskiego. Pomysł cyklu narodził się podczas pierwszego spotkania, kiedy uczestnicy uznali, że Józef Wiłkomirski ma ogromnie dużo do opowiedzenia. Maestro wyraził zgodę na comiesięczne wizyty w bibliotece. Oprócz pojawiającej się stałej grupy odbiorców, wciąż dołączają nowi słuchacze.

PÓŁKA AUDIOFIŁA

Inicjatywa ma za zadanie zintegrować lokalne środowiska melomanów - ludzi zainteresowanych muzyką i tym, co z nią związane. Dzięki uprzejmości pana Romana Witkowskiego z Wrocławia -

niegdyś użytkownika Oddziału Zbiorów Audiowizualnych, możliwe było zaprezentowanie wysokiej jakości sprzętu nagłaśniającego, na którym odtwarzano płyty ze zbiorów Oddziału, dając możliwość przybliżenia kolekcji uczestnikom spotkania.

AKADEMIA RODZICA

To spotkania dla rodziców i dzieci, które odbywają się w pierwszy wtorek miesiąca w Oddziale Dziecięco-Młodzieżowym. Grupa jak na razie nie jest liczna - w spotkaniu bierze udział ok. 6-8 rodziców i ich dzieci w wieku do 6 lat. Podczas spotkań prezentowane są nowości oraz książki poruszające ważne tematy małych dzieci. Dużym powodzeniem cieszy się oferta czasopism poradnikowych adresowanych do rodziców i opiekunów. Po głośnym przeczytaniu krótkiej historii odbywają się zajęcia plastyczne, w których bierze udział dziecko razem z rodzicem lub opiekunem. Na zakończenie spotkania przeprowadza się zabawy ruchowe (często z wykorzystaniem chusty Klanza). Stała grupa uczestników wymienia się własnymi doświadczeniami w kwestii wychowania dziecka.

SENIOR W BIBLIOTECE

Cykliczną pracę z seniorem oraz czytelnikiem dorosłym prowadziła w br. Akademia Młodych oraz filie biblioteczne nr 5 publiczno-uczelniana, 7 i 11. Propozycje imprez dla dorosłych pojawiły się również na Filii nr 13. Seniorzy skorzystali nie tylko z darmowych kursów obsługi komputera, ale także między innymi ze spotkań literackich i projekcji filmowych.

Akademia Młodych przygotowała i kontynuowała kursy obsługi komputera dla seniorów, kończące się „obroną” - przygotowaniem prezentacji multimedialnej. W I półroczu 2011 r. taki kurs ukończyło 41 seniorów. Pomimo ukończonego pomyślnie kursu II stopnia uczestnicy wyrazili chęć dalszego doształcania się i utrwalania wiadomości. Niestety zainteresowanie w/w kursem przerosło możliwości biblioteki i nie dla wszystkich osób znalazło się miejsce w tym roku kalendarzowym (zgodnie z zapotrzebowaniem zajęcia będą kontynuowane w kolejnych latach).

W ramach „Tygodnia z Internetem 2011 - Pomyszkuj w Bibliotece” (inicjatywa Programu Rozwoju Bibliotek) 4 marca w Akademii zorganizowano koncert życzeń dla seniorów. Każdy uczestnik mógł wybrać piosenkę i zaprezentować ją przed publicznością. Taka forma zajęć bardzo spodobała się uczestnikom i koncert życzeń na stałe zagościł w ofercie zajęć Akademii Młodych. Seniorzy uczestniczyli także w konkursie „Dojrzałość w sieci. Dobre praktyki”

W sumie odbyło się 178 spotkań dla 1836 uczestników!

Wśród propozycji dla dorosłych czytelników warto wymienić „SPOTKANIA PRZY KSIĄŻCE”, które zorganizowali pracownicy Filii nr 7 z oddziałem dziecięcym. W minionym roku miały miejsce spotkania, które odbyły się w siedzibie Klubu Seniora przy ul. Gr. Roweckiego. Osoby dorosłe bardzo chętnie uczestniczą także w seansach filmowych. W ramach „Spotkań” zaprezentowano życie i twórczość Agnieszki Osieckiej, Wiery Gran”, Kaliny Jędrusik i Stanisława Dygata, Jerzego Kosińskiego, Haliny Poświatowskiej, Stanisława i Dagny Przybyszewskich, Marka Hłasko i Jarosława Iwaszkiewicza.

Osoby dorosłe uczestniczyły także w seansach filmowych. Zorganizowano ogółem 13 projekcji filmowych (ok. 340 uczestników). W ramach wtorkowych seansów wyświetlono: „Ray”, „Różyczka”, „Mała Moskwa”, „Dom zły”, „Niczego nie żałuję”, „Tatarak”. W ramach nowego cyklu „Potęga sztuki, czyli malarze wszech czasów” wyświetlono filmy o największych światowych twórcach i artystach. W sumie odbyło się blisko 30 spotkań, w których łącznie uczestniczyły 633 osoby. Tak duża frekwencja jest wynikiem szerokiej akcji reklamowej, jaką przeprowadzono wśród słuchaczy dwóch wałbrzyskich Uniwersytetów III Wieku oraz mieszkańców Piaskowej Góry i nie tylko.

Filia nr 7 Biblioteki pod Atlantami nawiązała współpracę z Dziennym Oddziałem Psychiatrycznym. Zorganizowano 6 spotkań dla podopiecznych Oddziału, na które składały się:

- cztery z cyklu „Siedem uczuć głównych, czyli o emocjach w literaturze”;
- z okazji Światowego Dnia Walki z Depresją odbyła się prelekcja połączona z prezentacją audiowizualną pod tytułem „I oni też mieli chorą duszę”;
- pokaz filmu w ramach nowego cyklu „Potęga sztuki, czyli malarze wszech czasów” – Vincent Van Gogh.

AKCJA „KSIĄŻKI DLA UKRAINY”

Pracownicy biblioteki oraz członkowie Stowarzyszenia Przyjaciół Biblioteki pod Atlantami w Wałbrzychu współpracowali w tym roku z Zespołem Pieśni i Tańca „Wałbrzych” przy zbiorce książek na Ukrainę, pozyskując dary od czytelników. Zebrano ok. 800 książek, które dzięki życzliwości mieszkańców miasta i okolic trafią do Kamieńca Podolskiego.

DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA

Działalność wystawienniczą realizowano w Galerii Książki, Galerii pod Atlantami oraz mini-galerii Kąt Ostry. Ekspozycje prezentowano również w atrium bibliotecznym. W wszystkie galerie odwiedziło w tym roku 6852 osób.

GALERIA KSIĄŻKI

W okresie sprawozdawczym zorganizowano dwanaście wystaw: sześć w Galerii Książki i sześć w minigalerii „Kąt ostry” (nie wliczając wystawy o Lennonie, która trwała do końca stycznia, a otwarta została w grudniu 2010 roku). Stworzono nowe miejsce wystawiennicze w budynku głównym biblioteki.

Krzysztof Kamil Baczyński – twórczość plastyczna

Krzysztof Kamil Baczyński przeszedł do historii jako poeta o skali talentu Juliusza Słowackiego, niewiele jednak wie się o nim jako początkującym, ale niewątpliwie utalentowanym grafiku, malarzu i typografie, który z twórczością plastyczną zamierzał związać swoje życie zawodowe, marząc o karierze ilustratora-grafika i o podjęciu studiów w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Plany te zniweczył w 1939 wybuch wojny.

Wystawa pokazała kilkadziesiąt, w większości wypadków znacznie powiększonych, reprodukcji prac plastycznych Baczyńskiego, których oryginały znajdują się w zbiorach Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie.

BZ WBK Press Foto 2010

Szósta edycja ogólnopolskiego konkursu fotografii prasowej zorganizowanego przez Bank Zachodni WBK pod patronem medialnym dziennika „Rzeczpospolita” cieszyła się rekordowym zainteresowaniem fotoreporterów. Do biura konkursowego wpłynęło niemal siedem tysięcy prac 368 autorów. Jury pracowało pod przewodnictwem Wojciecha Druszcza. Tytuł Zdjęcia Roku, a jednocześnie najlepszej pojedynczej pracy w kategorii wydarzenia, zdobyła fotografia autorstwa Łukasza Ostalskiego (agencja fotograficzna Reporter), przedstawiająca premierów Rosji – Władimira Putina oraz Polski – Donalda Tuska na molo w Sopocie, podczas uroczystości upamiętniających 70. rocznicę wybuchu II wojny światowej. Wystawa prezentująca zdjęcia wszystkich laureatów konkursu pokazywana jest po kolei w dwudziestu czterech galeriach całej Polski.

O Miłoszu...

Ideą wystawy, urządzonej z okazji ogólnopolskiego Roku Czesława Miłosza, było zaprezentowanie pierwszych wydań tych dzieł Pisarza, które w największym stopniu przyczyniły się do określenia jego

miejsca w panteonie światowej literatury minionego stulecia i – w konsekwencji – zdecydowały o przyznaniu mu w 1980 literackiej Nagrody Nobla.

Przypomniane publiczności druki nie odznaczają się szczególnymi walorami typograficznymi, przeciwnie, niektóre są pod tym względem więcej niż skromne, posiadają za to trudną do przecenienia wartość historyczną, a dla niektórych – sentymalną. Te szare, niepozorne książki – jakże trudno dostępne w kraju przed 1980 rokiem! – ukształtowały wrażliwość literacką wielu Polaków.

Ekspozatów użyczyli: Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu, Archiwum Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Miejska Biblioteka Publiczna w Łomży, Dolnośląska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu oraz – ze swojej prywatnej kolekcji – Elżbieta Kwiatkowska-Wyrwisz.

Zdzisław Witwicki „Ilustracje”

Na wystawie pokazano ponad sto, powstałych na przestrzeni czterdziestu lat, prac nestora polskiej ilustracji książkowej Zdzisława Witwickiego, który w tym roku obchodzi 90. urodziny. Artysta jest absolwentem warszawskiej ASP. Popularność zdobył przede wszystkim jako ilustrator publikacji dla dzieci – stworzył wizerunki krasnala Hałabały i wróbelka Elemelka.

Wystawa została uroczystie otwarta 3 czerwca o godz. 12.00 przez dzieci z Publicznej Szkoły Podstawowej nr 28 i Publicznego Gimnazjum nr 4 w Wałbrzychu. Choć Autor nie mógł do nas przyjechać, znalazł czas, aby przez telefon opowiedzieć uczestnikom wernisażu o swojej twórczości; odpowiadał także na liczne pytania zadawane przez dzieci. Ekspozycja, zanim trafiła do Galerii Książki, była pokazywana w wielu nie tylko polskich miastach; tworzące ją prace pochodzą ze zbiorów prywatnych Autora i z kolekcji BWA w Krasnobrodzie. Kuratorką przedsięwzięcia była Maria Grażyna Szpyra.

Lem ilustrowany. Rysunki Daniela Mroza do utworów literackich Stanisława Lema (8 września – 4 listopada)

W 90. rocznicę urodzin Stanisława Lema – polskiego powieściopisarza, eseisty, filozofa, uznawanego za jednego z najwybitniejszych twórców literatury fantastycznonaukowej na świecie – przypomniano jego zbiory opowiadań przez pryzmat ilustracji autorstwa Daniela Mroza – polskiego rysownika, grafika i scenografa.

Obaj twórcy poznali się w redakcji tygodnika *Przekrój*, który swoją oryginalną szatę graficzną zawdzięczał właśnie Danielowi Mrozowi. Choć ten nie był wielkim admiratorem fantastyki naukowej, niezwykle cenił sobie wyrafinowane poczucie humoru, którym przesiąknięte są opowiadania Lema. Właśnie dlatego rysunki Mroza, utrzymane w surrealistyczno-groteskowym stylu, tworzone z dużą pieczołowitością i precyzją, tak dobrze korespondowały z treścią opowiadań składających się na *Księgę robotów*, *Bajki robotów* czy *Cyberiadę*. Serie ilustracji do tych książek stanowiły trzon ekspozycji. Na szczególną uwagę zasługiwały ilustracje do wspomnianej *Cyberiady*. Do jej pierwszego wydania (1965) Mróz zaproponował cykl kolażowych, utrzymanych w konwencji starych rycin, kompozycji plastycznych; pisarz i rysownik doszli jednak do wniosku, że ilustracje powinny być w swoim wyrazie nowocześniejsze, dlatego do 3. edycji (1972) powstała zupełnie nowa seria prac, które do dziś pojawiają się we wznowieniach *Cyberiady*. Zbiory ilustracji do obu wydań można było zobaczyć na naszej wystawie. Jej zorganizowanie było możliwe dzięki uprzejmości córki Daniela Mroza, znanej twórczyni filmów animowanych – Łucji Mróz-Raynoch, która udostępniła elektroniczne wersje prac ojca; była także gościem specjalnym wernisażu.

Nagrody literackie Fundacji im. Kościelskich (10 listopada – 30 grudnia)

Fundacja im. Kościelskich powstała w 1961 w Genewie na mocy testamentu warszawskiej artystki Moniki Kościelskiej, żony Władysława Augusta Kościelskiego. Zamiar powołania fundacji jej założycielka powzięła kilkanaście lat wcześniej – w 1947 po bezpotomnej i przedwczesnej śmierci syna Wojciecha. Celem instytucji stało się nagradzanie młodych (tzn. takich,

którzy nie ukończyli 40 roku życia), zdolnych pisarzy polskich, tworzących w Polsce lub poza jej granicami. Po raz pierwszy nagrodę przyznano w 1962 i nieprzerwanie (za wyjątkiem roku 1982 i 1987) wręcza się ją do dziś. Niemal pięćdziesięcioletnia tradycja wyróżnienia oraz długa lista jego znakomitych laureatów sprawiły, że jest ono uznawane za jeden z najbardziej prestiżowych polskich wawrzynów literackich. Nagrodę otrzymali m.in. Sławomir Mrożek (1962), Zbigniew Herbert (1963), Tadeusz Konwicki (1964), Wiktor Woroszyński (1965), Tadeusz Nowak (1967), Jerzy Harasymowicz (1971), Stanisław Barańczak (1972), Edward Stachura (1972), Edward Redliński (1974), Jerzy Pilch (1989), Wisława Szymborska (1990), Olga Tokarczuk (1997).

Wystawa odwoływała się do wczesnych lat funkcjonowania Nagrody i, przez pryzmat zbiorów Biblioteki pod Atlantami, przypominała sylwetki wybranych laureatów, ze szczególnym uwzględnieniem tych pisarzy, którzy związani byli z ważnym w latach 60. czasopismem literackim *Współczesność*. Pokazała także zbiory z kolekcji Wojciecha Klasa – pomysłodawcy ekspozycji, współautora monografii poświęconej Kościelskim.

KĄT OSTRY

Do 31 stycznia trwała wystawa pt. „Zapomniane publikacje o Johnie Lennonie” otwarta 8 grudnia 2010 i rozpoczynająca funkcjonowanie mini-galerii „Kąta ostrego”.

James Dean – buntownik bez powodu?

Wystawę plakatów z wizerunkiem słynnego amerykańskiego aktora, jednego z pierwszych idoli młodzieżowych, urządzono w 80. rocznicę jego urodzin.

Reaktor nr 4

Równo ćwierć wieku po wybuchu w elektrowni jądrowej w Czarnobylu na Ukrainie przypomniano okoliczności, które doprowadziły do największej katastrofy technologicznej XX w. oraz trwającą pół roku akcją ratowniczą.

Bob Marley

Podobna w charakterze do ekspozycji o Jamesie Deanie rocznicowa wystawa plakatów z wizerunkiem Boba Marleya – zorganizowana w 30. rocznicę śmierci muzyka.

Miłosz 81

W związku z tym, że frekwencję na wystawie „O Miłoszu...” uznano za raczej rozczarowującą, postanowiono urządzić swoisty aneks do niej, przypominając trzy epizody z pamiętnej podróży, którą Poeta odbył po Polsce w 1981, po trzydziestu latach przebywania na emigracji.

The TeXhibition (24 października – 20 grudnia)

Zaprezentowano sylwetkę wybitnego amerykańskiego matematyka i informatyka Donalda Ervina Knutha, który, oprócz licznych i czasami przełomowych opracowań naukowych, zasłynął jako twórca profesjonalnego bezpłatnego systemu składu tekstu TeX, będącego światowym standardem w zakresie opracowania tekstów matematycznych.

Grzegorz Ciechowski. Poezja w czarno-białe pasy (od 21 grudnia)

Na etapie planowania wystaw 2011 roku, tę zamierzano urządzić w Galerii Książki, ale ze względu na jej kameralny charakter, ustawiono ją ostatecznie w „Kącie ostrym”, a w galerii zaprezentowano „Nagrody literackie Fundacji im. Kościelskich”.

Smutnym pretekstem do przypomnienia twórczości Grzegorza Ciechowskiego – muzyka, poety i producenta nagrań, była dziesiąta rocznica jego śmierci.

GALERIA POD ATLANTAMI

Plakat Chopinowski

Ekspozycja kolekcji plakatu artystycznego będąca pokłosiem konkursu zorganizowanego w 2009 przez Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki, Instytut Sztuki Mediów ASP w Warszawie oraz Biuro Obchodów Chopin 2010. Konkurs pozwolił na stworzenie kolekcji plakatu artystycznego o tematyce chopinowskiej. Grono wybitnych polskich artystów grafików, tak po stronie konkursowiczów, jak i wśród jury, podjęło się zadania kontynuowania tradycji polskiej szkoły plakatu. Wybrano 35 spośród 80 nadesłanych projektów plakatów. Nagrody przyznawało jury w składzie: prof. Stanisław Moryto, Ferdynand B. Ruszczyk, prof. Janusz Stanny, prof. Waldemar Świerzy, prof. Stanisław Wieczorek.

Wystawa retrospektywna – Andrzej Szeles

Wystawa dokumentująca twórczość i pracę Andrzeja Szelesa. Urodzony 18 października 1936 roku w Garwolinie, od 1946 roku zamieszkał w Wałbrzychu. Po studiach w Toruniu włączył się w działalność odmłodzonego grona artystów wałbrzyskich, którzy po okresie pionierskim oraz późniejszym, grupy „Wałbrzych” próbowali tchnąć nowe życie w niewielkie jeszcze tradycje plastyczne. Kierował wałbrzyskim Biurem Wystaw Artystycznych, od 1972 roku pełnił funkcję plastyka miejskiego. W pamięci wałbrzyszan zapisał się pewnie najmocniej jako rysownik, który cotygodniowym komentarzem satyrycznym towarzyszył czytelnikom Trybuny Wałbrzyskiej. Lata transformacji ustrojowej wypełnił pracą w tzw. sektorze prywatnym, realizując projekty grafiki użytkowej, a także w prywatnej działalności gospodarczej już poza twórczością artystyczną. Zaskoczeniem była jego nagła śmierć 22 listopada 2010 roku. Na wystawie pokazano przede wszystkim grafikę, także exlibrisy, z których słynął i które upodobał Andrzej Szeles, rysunek satyryczny, projekty użytkowe, medale, plakaty, patery ceramiczne, twórczość malarską, osobiste pamiątki.

Żydzi Warszawy

Obszerna ekspozycja, składająca się 360 obiektów była dopełnieniem Dni Kultury Żydowskiej. Wystawa przypominająca społeczność, która odgrywała ważną i znaczącą rolę w życiu stolicy, została przygotowana przez Żydowski Instytut Historyczny w Warszawie wspólnie z Instytutem Goethego. „Nasz projekt powstał z bardzo skromnego, przypadkowego materiału, bo fotografowano w sposób szczególny, bo zachowały się te a nie inne zdjęcia. Złożyliśmy album o ludziach. Zbudowałyśmy wystawę o kawałkach ich losów. Losów pojedynczych a nie losu zbiorowego. Losów pojedynczych, które często się spotykają, ale zawsze są własne i jedyne. W czasie i historii rozmaicie nazywano naszych bohaterów. Oni sami rozmaicie się określali. Kwestia ich tożsamości kulturowej, narodowej, religijnej była ważką kwestią. Starozakonny, Żyd, Izraelita, przechrzta, meches, Polak wyznania mojżeszowego, Żyd katolik, Polak żydowski, Żyd polski, żyd, Polak pochodzenia żydowskiego, Żyd, Polak. Wszyscy oni byli warszawiakami, bo wszyscy przez swój los związani byli z tym miastem. Ginęli w getcie warszawskim dlatego, że Niemcy ich wszystkich nazwali Żydami, że historia zapisała im los zbiorowy.” Anka Grupińska, Bogna Burska (tekst z albumu Żydzi Warszawy. 1861 – 1943).

Andrzej Ślusarczyk – Strefa osobista

W zestawie Strefa osobista, pokazywanym już na wystawach w kraju, fotograf zajął się rozpowszechnioną formą relacji człowieka i przyrody jaką są działki – ogrody działkowe. Zajmujący ponad 100 ha kompleks ponad 2,5 tysiąca działek położonych w dzielnicy Podzamcze ukazany został

na przestrzeni ponad dwudziestu lat, pierwsze zdjęcia Ślusarczyk wykonał w 1984 roku. Artysta w powtarzalnej formie zagospodarowania przestrzeni działek odnajduje miejsce twórczej realizacji, różnorodności upodobań i odzyskiwania więzi z przyrodą. Fotografie są zapisem spaceru alejkami konkretnego ogrodu, widzimy dominujące nad małą architekturą blokowisko Podzamcza. Jednak czarnobiała fotografia, wyciszająca niekiedy krzykliwą oryginalność motywów plastycznych, wydobywa, niezwykle dla mnie interesującą estetykę „kraju lat dzieciennych”, niczym nie ograniczonej fantazji urzeczywistnionej w strefie osobistej ogrodu działkowego.

Antoni Żabski, Projekty kostiumów teatralnych

Prezentowano kolekcję rysunków i akwareli - projektów kostiumów teatralnych wykonanych przez Antoniego Żabskiego, prawdopodobnie w latach 50-60 XX w. (ze zbiorów Anny i Bogusława Girinów). Postać twórcy, płodnego acz mało znanego próbowałem przybliżyć poprzez kontakty z miejscami, w których żył. Ślady jego pracy twórczej, zatrudnienia, a przede wszystkim realizacji prac projektowych zostały zatarte. Natrafiałem tylko na kolejne kolekcje jego prac u kolekcjonerów w Warszawie i Krakowie. Postać pod tym względem tajemnicza.

Wystawie towarzyszyło spotkanie z Renatą Tańczuk autorką książki *ARS COLLIGENDI Kolekcjonowanie jako forma aktywności kulturalnej*, na które zaproszono również kolekcjonerów, a także przedstawicieli instytucji kultury, którzy podejmują zadania opracowywania i udostępniania kolekcji znajdujących się w zbiorach publicznych.

Nieznane oblicza hinduizmu

Wystawa zorganizowana w ramach Dni Kultury Indii, we współpracy z Instytutem Studiów Azjatyckich była pomyślana jako próba przedstawienia różnorodności i odrębności subkontynentu jakim są Indie, do wystawy wypożyczono eksponaty od osób prywatnych z całej Polski, głównie jednak od firm z Wrocławia, także z Wałbrzycha, pokazano przedmioty związane z kultem, codziennością, a także literaturę poprzez książki i komiksy i architekturę w uzupełniającej ekspozycji przedmiotów wystawie fotograficznej.

Maria Gostylla-Pachucka, Groty Lascaux w tkaninie

We współpracy z Domem Bretanii w Wałbrzychu przygotowano ekspozycję gobelinów nawiązujących tematycznie do malowideł paleolitycznych z grot Lascaux we Francji. Wernisaż wystawy odbył się trzeciego listopada i zgromadził bardzo liczną grupę sympatyków Francji, który obchodzili w ten sposób Dni Bretanii, wystawa była jednym z elementów odchodów tego rokrocznie organizowanego święta, a otworzył ją prezes Stowarzyszenia Dom Bretanii w Wałbrzychu Bogdan Król. W trakcie trwania wystawy zorganizowano także dwa spotkania z członkami Wałbrzyskiego Klubu Górskiego i Jaskiniowego, m.in. z Andrzejem Wojtoniem (lekcję geografii o Australii), Sławomirem Parzonką (eksploracja podziemi Turcji – czyli osiągnięcia Wałbrzyskiego Klubu Górskiego i Jaskiniowego w Azji Mniejszej), Bartoszem Sierotą (Jak chodzić po jaskiniach?).

Renata Micherda-Jarodzka i Maciej Hoffman, Malarstwo

Na zakończenie roku przygotowano wystawę malarstwa dwóch różnych twórców, Maciej Hoffman, twórca wielkich formatów, swobodnych pociągnięć pędzla zaprezentował ekspresjonistyczną w technice malarskiej wizję współczesnego społeczeństwa, płótna w ograniczonej palecie barw wywarły poruszenie wśród zwiedzających, Renata Micherda-Jarodzka, w zaprezentowanych pracach pokazała inny rodzaj skupienia autora na przestrzeni obrazu, drobne, w pozornym chaosie plamy barw, składają się na wciągające przestrzenie wolnego ducha artysty, nieskrępowanego zasadami porządkowania przestrzeni dzieła, wywierającego wpływ na otoczenie, w który jest eksponowane.

Okolicznościowe ekspozycje w atrium Biblioteki:

- ✓ Wystawa pokonkursowa na plakat okolicznościowy dla uczniów gimnazjów zorganizowany pod hasłem Rok 2011 Rokiem Marii Skłodowskiej-Curie, w konkursie wzięli udział uczniowie

PG nr 1 z Wałbrzycha, GM z Jedliny Zdroju, Ośrodka Kuratorskiego nr 5 w Wałbrzychu, GP w Głuszycy, ZSM w Wałbrzychu

- ✓ Światowy Dzień Walki z Depresją - wystawa prac plastycznych i rękodzielniczych pacjentów oddziału dziennego i stacjonarnego psychiatrycznego Wałbrzyskiego Specjalistycznego Szpitala im. dra. A. Sokołowskiego;
- ✓ Dominik Mysiak – rysunek i malarstwo, prace z lat 2009 -2011. W ten sposób zapoczątkowano prezentację artystów, którzy wyruszyli z Wałbrzycha, często w poszukiwaniu pracy czy warunków do rozwinięcia swojej kariery. Dominik Mysiak, absolwent I LO w Wałbrzychu, a później ASP we Wrocławiu, w którego twórczości dostrzec można inspirację industrialnym Wałbrzychem. TVP Wrocław zrealizowała krótki materiał o prezentowanej wystawie, który ukazał się 23 grudnia 2011 w magazynie kulturalnym Rewolwer kulturalny.
- ✓ Wystawa prac wykonanych w ramach Gminnych Warsztatów Integracyjnych "Poznaj nas" przez podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałbrzychu, Warsztat Terapii Zajęciowej przy Publicznej Szkole Podstawowej Specjalnej nr 10 w Wałbrzychu, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Wałbrzychu.

PODSUMOWANIE

W bieżącym okresie sprawozdawczym instytucja pracowała bardzo intensywnie i efektywnie, pomimo niskiego zatrudnienia i ciągłych braków kadrowych. Bez przeszkód zrealizowano zaplanowane programy edukacyjne. Ogromne zaangażowanie pracowników oraz ich dyspozycyjność pozwoliła również na poszerzanie dotychczasowej działalności biblioteki. Oprócz podstawowej pracy instytucji na rzecz gromadzenia, opracowywania i udostępniania szeroko pojętej informacji, coraz wyraźniej widać potrzebę pracy – nie z czytelnikiem raczej użytkownikiem. Proponowane formy spędzania czasu wolnego, dla osób w każdym wieku, przyciągają do biblioteki głównej i agend bibliotecznych coraz więcej osób.

Z dniem 1 grudnia 2011 r. rezygnację z zajmowanego stanowiska złożyła dyrektor Violetta Kasiborska. W związku z tym Organizator rozpiął konkurs na to stanowisko. Ostateczne decyzje w tej sprawie zapadną na początku 2012 r. Istotną kwestią dla placówki było również znaczne zmniejszenie budżetu (o 400 tys.). W tej sytuacji przed Biblioteką pod Atlantami wiele zmian.

Wałbrzych, 10 lutego 2012 r.

Sprawozdanie podpisał zastępca Dyrektora Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej „Biblioteki pod Atlantami” w Wałbrzychu Renata Nowicka